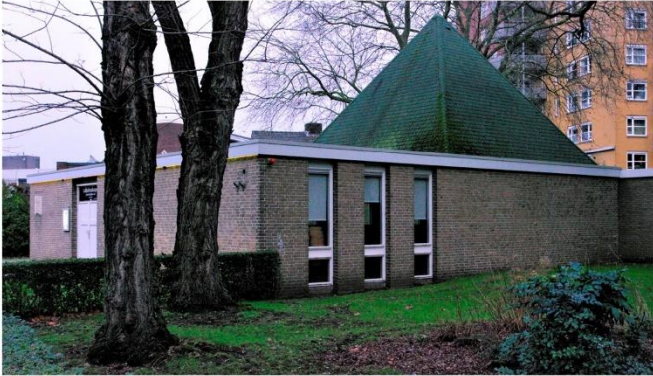

Lebuïnus Kompas Maandbrief

Oud-Katholieke Kerk
Twente en Ommelanden
Statie H. Lebuïnus

Evangelisch-
Lutherse gemeente
Hengelo

September 2026

Inleidend woord: Wat te doen?

Het is geen nieuw verschijnsel. De hele kerkgeschiedenis door komen ze her en der op: kleine groepen die zich afscheiden van de bestaande kerk en op zichzelf beginnen. Geen nieuw verschijnsel, maar het lijkt erop dat het zich nu wel vaker voordoet; inmiddels zijn er meer kleine, vaak evangelicale, kerken dan korfbalverenigingen. Groepen geleid door (meestal toch) mannen die een bepaald charisma hebben of het zichzelf toedichten en een eigen kerk stichten. Van oecumene is geen sprake, van zich afzetten tegen de bestaande kerken des te meer. Begrijpelijk, gezien de grote nadruk op de waarheid en de claim deze in pacht te hebben. Wat een groot goed dat we leven in een land waarin zoveel verschillende groepen en richtingen recht van bestaan hebben.

Maar wat mij vaak verbaast - en daar gaat het mij hier om - is, dat men in deze kringen met grote zekerheid weet wat het antwoord is op de vraag "wat te doen"? Dat er heldere en vaststaande ethische standpunten ingenomen worden over de verhouding man en vrouw en daarmee over mensen uit de lhbti+ gemeenschap, over de verhouding met Israël, over oorlog voeren, over het milieu en noem maar op. Helder en overzichtelijk en altijd met een beroep op de

bijbel, op de heilige Schrift. Is die helderheid misschien rede om je daar thuis te voelen? Is het rede tot jaloersheid?

Nee toch; de bijbel is geen handboek met oplossingen voor ethische vragen, is geen boek vol regels waaraan wij ons te houden hebben, waardoor wij in een moreel harnas van "moeten en vooral niet mogen" gehesen worden. En toch is de bijbel van heet grootse belang in de beantwoording van onze ethische vragen, namelijk fundamenteel in de boodschap van Pasen, in de het verhaal van de bevrijding van Israël uit Egypte, in het verhaal van de opstanding van Christus, de overwinning op de dood. Pasen bevrijdt ons van de slavernij, dus ook van moralisme en letterknechterij. We zijn in de vrijheid gezet om creatief vorm te geven aan wat bijbelse woorden als recht en gerechtigheid hier en nu betekenen; om creatief en met respect voor de overtuiging van wie de verhalen van Oud en Nieuw Testament niet met ons delen de ingewikkelde samenleving leefbaar te houden. In vrijheid, creatief. Creatief, niet principieel, hoewel sommige principes natuurlijk heel mooi en goed zijn, maar ze kunnen ook verstikken en ons weer gevangenzetten. Het kan zijn dat net in deze omstandigheid dat mooie principe maar even terzijde gelegd moet worden, dat dit moment nou net een andere keuze rechtvaardigt.

Wat te doen? Als bevrijde mensen leven. Toch veel leuker...

ds. Nico Pronk.

KERKDIENSTEN LEBUÏNUSKAPEL

Dorpsmatenstraat 40 Hengelo

Kerkdienst zondag 6 september 10.30 u

Dienst van Schrift en Tafel Veertiende zondag na Trinitatis

Voorganger : ds. Gerda Silvis-Andringa

Lector : lector ELG

Cantor : Maarten Luther Cantorij o.l.v. Liga Vilmane

Koster : Patricia Veerman-de Graav

Collectes : voor de voortgang van de eredienst in ELG

Kerkdienst zondag 13 september 10.30 u
Eucharistieviering Zondag na Pinksteren 19 (A-jaar)

Voorganger : pastoor Ward Cortvriendt
Lector : Wim de Rijk
Cantor : André Zandbelt
Koster : Piet van Genderen
Collectes : 1e OKK-Nederland 2e Communicatie en Publiciteit
(*digitaal overmaken kan ook*)

Kerkdienst zondag 27 september 10.30 u
Eucharistieviering Zondag na Pinksteren 21 (A-jaar)

Voorganger : pastoor Ward Cortvriendt
Lector : André Zandbelt
Cantor : Toon 't Hoen en André Zandbelt
Koster : Ward Cortvriendt
Collectes : 1e OKK-Nederland 2e Statie H. Lebuïnus
(*digitaal overmaken kan ook*)

De dagen van ons leven

In de eucharistieviering van 13 september zal Pieter Grimbergen tot diens grote vreugde het *sacrament van het Vormsel* ontvangen. In aansluiting op het verlangen van Pieter heeft de aartsbisschop mij gedelegeerd om het sacrament te bedienen.

We wensen Pieter van harte een zegenrijke voorbereiding toe op het ontvangen van dit sacrament van bevestiging in de doop onder het zegel van de heilige Geest.

In september is op de 14^e Hilda Edens jarig en op 16 september zal Laurens de Reus zijn verjaardag vieren.

We feliciteren beiden van harte en wensen hun zegen voor het nieuwe levensjaar.

rector Ward Cortvriendt

Bij de Lutherse dienst van september

In de dienst op de eerste zondag van de maand, 6 september, in de Lutherse telling de veertiende zondag na Trinitatis gaat voor ds. Gerda Silvis-Andringa. Ook voor de cantorij is de vakantie dan voorbij. Liga Vilmane-Fioreze is cantrix en vervult in deze dienst een dubbelrol: zij bespeelt ook het orgel.

Koster is als altijd Patricia Veerman-de Graav. Nadere inhoudelijke gegevens zijn op moment van schrijven nog niet bekend.

Met hartelijke groet,

Ds. Nico Pronk

Verkiezing nieuwe bisschop voor Bisdom Haarlem

Bisschop Dirk Jan Schoon trad op 27 juni terug vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Daarna is de voorbereiding begonnen van de verkiezing van een nieuwe bisschop. Die verkiezing vindt plaats op zaterdag 29 augustus in de kathedraal van Haarlem en is live te volgen via de bisdomsite.

Er zijn voor deze verkiezing 20 priesters verkiesbaar, waaronder 8 vrouwen. Als ook de aartsbisschop instemt met de keuze, zal de nieuwe bisschop van Haarlem op 10 oktober in de Grote of Sint Bavo kerk worden gewijd.

bron: site Bisdom Haarlem

André Zandbelt

Kerkdienst Kerkasiel Kampen: over 30 juli

Op donderdag 30 juli verzorgden we voor de vijfde maal een kerkdienst ten gunste van Kerkasiel Kampen. Ditmaal met thema: 'Kind nog, en al in doodsgevaar. We waren daar met 9 statieleden. De eerstvolgende dienst doen we op **dinsdag 27 oktober 14.00 u**. Hier nog persoonlijke ervaringen én 2 gedichten vanuit 30 juli.

André Zandbelt

a. Hoop mag nooit verdampen (Pieter)

Op 30 juli verzorgde onze Statie weer een viering in de Open Hof Kerk in Kampen voor Kerkasiel. De media hebben volop over dit initiatief in Kampen bericht: onderdak en bescherming bieden aan de familie Babayants door middel van continue vieringen zodat politie en marechaussee niet kunnen ingrijpen. Ook BN-ers als Joris Linssen, Job Cohen en Bas Ragas leiden vieringen. De kinderen van het gezin vertegenwoordigen de meer dan 420 gewortelde kinderen. Kinderpardon is weer actueel geweest: de regeringspartijen hebben negatief gestemd. Ik trek het woord kinderpardon uit elkaar: kinderen en pardon, maar die twee woorden gaan niet samen.

Ik was er als parochiaan ook bij. Extra gemotiveerd door de houding van de regering, maar ook door de opkomende meningen over kinderpardon en over vluchtelingen. Mijn gemoed echter was op 30 juli zwaarmoediger dan de voorgaande keren. "Opzouten, opmieteren, het zijn allemaal gelukzoekers!" hoorde ik de avond ervoor door iemand zeggen, gevolgd door "Eigen volk eerst!" Op de heenweg naar Kampen klonken deze agressieve zinnen door, wetende dat hij niet de enige is die zo spreekt. Is wat vroeger extreem was nu daadwerkelijk mainstream geworden?

Er is een zwijgende meerderheid die bescherming als grondwaarde in het vaandel draagt. Met de viering van 30 juli in mijn hoofd zweeg ik naar deze man daarom niet en ging er vol tegenaan. Kerkasiel zwijgt ook niet en maakt een deel van die meerderheid zichtbaar. Mede daarom wil ik aan Kerkasiel graag bijdragen.

De zwaarmoedigheid overviel me tijdens de rit van anderhalf uur. Is Kerkasiel zo langzamerhand een kansloze missie? De afgelopen weken hoorde je vanuit de politiek opvallend veel over barmhartigheid en rechtvaardigheid, maar waarom viel de levenswaarde 'bescherming' zo weinig? Zijn barmhartigheid en rechtvaardigheid opeens schilden en maskerades geworden?

En de kerken, wat kunnen zij nog meer doen? We zijn christenen, dan wil je toch zoveel als in je vermogen ligt leven naar evenbeeld van Jezus? Blijft het bij woorden of handelen we er ook naar, hoe kunnen we dat doen?

De viering was in mijn beleving intenser dan ooit. Er werden fragmenten uit het OT en NT gelezen over vluchten, kinderen, macht, bedreiging en bescherming. De gedichten, die werden voorgedragen, ondersteunden dit alles. De stille meditaties werden door Ward met treffende korte (gebeds)teksten ingeleid. Het gespreksonderdeel was emotioneel: de perspectieven lijken somber, maar de hoop is niet in rook opgegaan. Op de terugweg naar huis realiseerde ik mij dat geloof, hoop en liefde – de drie theologische deugden – er ongelooflijk toe doen. Dat opstaan hard nodig is, zonder geweld, maar superduidelijk. Door de tot nu toe wat zwijgende meerderheid? Door de kerken? Samen als gemeenschap? Het duikelde over elkaar heen in mijn hoofd. De viering van 30 juli staat voor iets heel belangrijks: net als geloof en liefde mag hoop nooit, nooit verdampen.

Pieter Grimbergen

b. Gedicht : Nood breekt wetten

*Nood breekt wetten voor kinderen alhier,
in vele plaatsen in Nederland.*

*Spelen in vrij is een natuurlijk goed,
voor een kind belangrijk.*

*Slapen zonder angst, dromen van zon en vrijheid,
heel natuurlijk ontwaken.*

*Lachen is natuurlijk voor een ieder die in vrijheid leeft,
zorgeloos.*

*Lang, heel lang, veel te lang, nog steeds te lang
wachten*

*Vrij, zij ook, zo heel natuurlijk,
zonder angst en stress,
kinderen*

*We blijven bidden: Heer, ontferm U
over alle ontwortelde kinderen
Amen*

(Arend Jan en Ineke Overstegen)

c. Een onverdraagzaam of een menselijk land (Maarten)

Meteen bij aankomst word ik blij van de vriendelijke vrijwilligers die ons iets te drinken aanbieden. En van de Nederlandse landkaart met honderden kerken die meedoen om dagelijks 24 uur aan diensten te vullen. Voor ons staat menselijkheid boven de regels en de politieke besluiten. Hoewel we de familie meestal niet zien, zijn zij in mijn achterhoofd aanwezig en staan zij symbool voor de groeiende onverdraagzaamheid in ons land.

Een viering juist op deze plek, gecombineerd met toepasselijke teksten, liederen en gedichten, raakt me emotioneel. Ook de andere deelnemers tonen hun emoties en de onderlinge verbondenheid voelt sterk; we staan hier als één team.

Het is voor mij geen vraag of ik mee doe; als ik maar enigszins kan, dan ga ik mee!

Maarten van Beek

d. gedicht: Kleine voetstappen in de wind

*De nacht is koud, de zee is groot;
een klein figuur in een veel te krappe boot.
Zijn knuffel houdt hij stevig in zijn knuist,
het is het liefste, dat hem in de rugzak huist.
Met grote luide ogen, stil van schrik,
telt hij de golven, blik voor blik.
Geen warm bed, niet de fijne geur van thuis,
alleen het ruisen van de zee, zo wild en zo onpluis.*

*Hij kent de woorden van de grote mensen niet,
begrijpt de grens niet die hij voor zich ziet.
Hij zoekt geen rijkdom, geen verre droom,
alleen een veilige plek onder een boom.*

*Een kind in nood, zover van zijn eigen land,
Wacht op een helpende, warme hand.
Want elk kind, hoe klein of waar ook vandaan,
verdient een veilige plek om te bestaan.*

(herkomst niet bekend AAZ)

e. Bij de Kerkasiel diensten in Kampen (Ward Cortvriendt)

Bij mijn weten is het nog steeds zo dat wanneer de toepassing van een wet tot onevenredige schade voert, die wet niet wordt toegepast, dan wel compensatie wordt geboden.

Het gezin Babayants woont nu al 21 maanden in de Open Hof kerk. Al die tijd hebben mensen uit het hele land het gebed in de kerk gaande gehouden. Ook wij van de Lebuïnusstatie nemen daaraan deel met een vertegenwoordiging van onze geloofsgemeenschap. Als teken van onze betrokkenheid, als getuigenis, als daad van verzet. Het komt me voor dat de intensiteit van de diensten toeneemt. Misschien komt het doordat de situatie van het gezin intenser bij ons binnen komt en meer gaat resoneren in ons eigen gevoel en de eigen beleving van de impact en het onrecht.

Mijn gedachten zijn steeds vaker bij de kinderen die nu al zo lang in beperking gevangen zitten. Hoe moeten zij opgroeien en zich ontwikkelen? School, vriendjes en vriendinnetjes, uitgaan, het leven ontdekken, fouten maken en weer verder gaan, dansen, verliefd worden, samen sporten, de geur van de zee, wandelen in het bos, de wind in je haren en zand op je gezicht, lekker fietsen, een biertje met vrienden (Aram is 22), een verjaardagsfeestje, groeien en leren aan andere mensen, kortom stap voor stap de maatschappij leren kennen en volwassen worden.

De gevolgen van deze deprivatie kan ik me nauwelijks en eigenlijk

helemaal niet voorstellen. Mag een wet hiertoe leiden en worden toegepast? Heeft de minister geen kinderen? (ja, drie). En die andere mensen die een grote mond roeren over asielbeleid? (nog strenger). Wat verlangen zij voor hun kinderen en hoe verwennen zij hun kleinkinderen? Wellicht moet ik de minister toch maar eens een indringende brief schrijven. Misschien haalt het niets uit, maar steeds indringender stel ik me in de situatie van dit gezin en van de wereld de vraag: "wat vraagt dit van mij als gelovige levend in de verwachting van het Godsrijk?" Ik moet de dingen niet doen omdat zij succes hebben, maar doordat zij nodig zijn om te doen. Ook om mijn gelovige integriteit te bewaren.

Om Vaclav Havel te citeren: "Hoop is ergens voor werken, omdat het goed is, niet omdat het kans van slagen heeft. Het is de zekerheid dat iets zinvol is, onafhankelijk van de afloop, onafhankelijk van het resultaat".

En geloof laat mij zeggen: "Gods woord is waarheid, zijn belofte is zeker. Het komt. Het zal zijn". Moge het zijn in onze dagen.

rector Ward Cortvriendt

H.LEBUÏNUSKAPEL als **groene kerk**

In deze rubriek voor de even maanden van Lebuinus Kompas besteden we aandacht aan hoe in kerkgemeenschappen werk gemaakt wordt van duurzaamheid en vergroening. In 2014 meldde de Lebuïnus Statie zich aan bij de beweging van Groene Kerken. We namen ons voor elk jaar een concrete stap te zetten. U bent uitgenodigd om uw ideeën kenbaar te maken en iets te schrijven voor deze tweemaandelijksse rubriek.

André Zandbelt

Vertragen is mijn redding: Hannelieke van de Beek

Kunstenaar, maakt duurzame kunst met afval, restmaterialen en natuurvondsten. Haar expositie Schoonheid van bomen is te zien in de Johanneskerk in Leersum.

Nog altijd vormen bomen een belangrijk thema in haar werk. Zo maakte ze een kunstwerk over de oude bomenlaan richting Parc Broekhuizen in Leersum, die jarenlang onderwerp van discussie was en waar Marjan Minnesma zich voor inzette.

Wat drijft jou om kunst te maken?

‘Kunst is voor mij een manier om me te uiten en maatschappelijk betrokken te zijn. Tijdens mijn opleiding textiele vormgeving begon ik kranten te borduren nadat vier IKON-journalisten waren vermoord in El Salvador. Mijn draad liep letterlijk door het nieuws heen. Jarenlang bleef ik kranten borduren, in geometrische patronen, totdat de tekst bijna onleesbaar werd.’

Hoe heb jij de valwind van juni 2021 beleefd?

‘Ik was thuis, aan de rand van het bos. Het was 35 graden. Opeens werd het donker en begon het te hagelen. Binnen enkele minuten knakten eiken, beuken en kastanjes als luciferhoutjes. Ik heb altijd in de schaduw van bomen geleefd en ineens was het bos weg.’ Hannelieke laat een film zien die ze tijdens de valwind maakte. ‘Ik heb alles vastgelegd in een film van vier minuten. Zo snel ging het. Je hoort het kraken van de bomen en mij huilend de

namen noemen van de bomen die verdwenen zijn. De film is eigenlijk één groot gejack.' De impact op het dorp was groot. Het opruimen van de schade duurde maanden.

Hoe verwerkte je die gebeurtenis?

'Ik stond vaak al om zes uur 's morgens op om foto's te maken. Dat was mijn manier om te verwerken. Lange tijd werd ik onrustig van harde wind. Nog steeds zijn er kale plekken in het dorp. Soms verhinderen kabels en leidingen nieuwe aanplant. In de laan bij ons huis zijn nu lindes geplant, omdat die beter tegen droogte kunnen.'

Tijdens het gesprek springt Hannelieke ineens op. 'Kijk, een regenboog schijnt dwars door de dode berk!'

*Je bent ook een van de kunstenaars die deelnemen aan de **expositie Heel de aarde: beeldend bewogen met de schepping**, georganiseerd door ArsProDeo en GroeneKerken. Wat maakte die tentoonstelling bijzonder?*

'De tentoonstelling maakte veel los. Duizenden bezoekers kwamen kijken en kerken organiseerden lezingen, stiltewandelingen, recyclingprojecten, plantjesruilbeurzen en kookworkshops. Overal hoorde ik: jammer dat het alweer voorbij is.'

bron: Uit een interview in Nieuwsbrief Groene Kerken

André Zandbelt

Vredesweek 2026

De Vredesweek vindt dit jaar plaats in de week van
19 tot en met 27 september.

Thema van deze week is ook dit jaar:

Niets doen....is geen optie

In Huis-aan-huisbladen en op de regionale pagina's van kranten vindt u welke activiteiten in uw eigen omgeving plaats vinden.

André Zandbelt

COLOFON STATIE TWENTE EN OMMELANDEN

<groene kerk>

Kerkcentrum ST. LEBUÏNUSKAPEL
Dorpsmatenstraat 40 7551 BP Hengelo

Rector pastoor E. Cortvriendt
Schaapskamp 8 3849 PS Hierden
mail: pastoor@twente.okkn.nl tel. 06 839 867 60

Secretariaat/penningmeester statie-bestuur
Alp Buitelaar
Dr. van der Sluisstraat 12 7482 XS Haaksbergen
mail: alpbuitelaar@planet.nl tel. 06-22661130

Lebuïnus Kompas redacteur
André Zandbelt
mail : a.zandbelt@planet.nl tel. 0546 815313

Website Harald van der Werff
mail : harald.vanderwerff@gmail.com

Bankrekening Statie: NL 77 RABO 0179 162 713
OKKN t.a.v. Statie Twente Hengelo

Website **OKK Statie Twente** <https://twente.oudkatholiek.nl>
OKK Nederland <https://oudkatholiek.nl>

Predikant Ds. Nico Pronk
Dr. van der Sluisstraat 12 7482 XS Haaksbergen
mail : paspronk@planet.nl tel. 06 51272923

Kopij (ELG) naar de predikant (zie hierboven)
Verzending Anita van Dijk
(ELG) mail: f.a.vandijk@utwente.nl tel. 0546 825059

Huishoudelijk Heima Sleurink
mail : heima49@live.com tel. 074 2913856

Reservering kapel/zaal
André Zandbelt
mail : a.zandbelt@planet.nl tel. 0546 815313

